

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput XVII

urn:nbn:de:bsz:31-97032

dit, aqua concreatur intus: completur eadem illa ubi perfecta fuerit. Hujus incrementi finis, initium nuclei est. Ex ejus namque condensatione concrefcit. Quantitas trinos explet mensarios Cyathos. Ejus fapor suaviffimus est. Vbi ad justam pervenerit magnitudinem arbor, quosdam è ramis mense Augusto ad medium amputant, quod reliquum est summitatem ferro paululum scindunt. Singulis appensus calix, quatuor scyphorum completur in die. Fructum gerit continuo alium aliis subeuntem: Tricenos aut quadragenos vivit annos.

CAPUT XVII.

DE DORONICO, DRACONE,
Elæomeli, Datura, Echio,
Eryngio, & Euphorbio.

Doronicum venenum est, quod interficit canes & quidem subito. Dederat suo Mathiolus; blandientem toto, quo supervixit tempore, expertus; septima hora tanquam comitali ictus expiravit. Genus arboris est in Occidentali India prope Carthagenam, cujus fructus *Draconis* perfectissimi forma apparet, cervice longa, ore aperto, naribus elevatis, cauda proluxa, pedibus insiftens, ita ut qui viderit, ex arbore factum existimet. *Monarel.* In Palmyris Syriæ, manat ex quodam caudice oleum sapore dulci, *Elæomeli* dicitur *Mathiol. in l. 4. c. 73.* Bilem cruditatesque sextario cum una aquæ hemina dato, detrahit. Qui sumpsere, torpescunt; at nullo incommodo si sæpius excitentur, ne dormiant. *Diosc. l. 1. c. 32.* *Datura* in India Orientali, legitima nux Metel Arabum esse censetur. Injicitur, inquit *Garcias Aromat. & simpl. Indicorum histor. l. 2. c. 24.* à furibus ejus flos aut semen in cibos eorum, quos deprædari volunt. Mente enim quodammodo alienantur, quotquot id medicamentum sumunt, & in risum solvuntur magnâ cum libertate sistentes, quod lubitum est, deprædari. Durat hæc mentis

tis alienatio viginti quatuor horarum spacio. Christophorus Acoſta addit nonnullas meretrices adeo hoc medicamentum temperare noſſe, ut ad certas, eaſque quot velint horas, mentem adimant. *Echion* inventa eſt à quodam Alcibio herba. Dormiens in area, iactus eſt à vipera. *Mathiol. in lib. 4. c. 25.* Excitatus ſuccum herbæ dentibus expreſſit, hauſitque in corpus, reliquum corpori impoſuit & convaluit. Viperinis genuit illud natura capillis, ut uſum oſtenderet. *Eryngio* una capella in os ſumpto, totum gregem ſiſtit, nec loco moveri priuſquam exemeris, poteſt. *Plutarch. in lib. quod maxime cum princip. diſp. ſi philoſ.* Tanta odoris in eo celeritas, ut ignes in motem in proxima quæque diffundatur, inque illa vires exerceat ſuas. *Euphorbium*, ſi Afris credimus, ſpinoſa eſt planta. Ex ejus radice fructus exit cucumerum ſpecie oblongus adeo ut pedes binos interdum expleat. Vbi matura erit, ferro punctim aperitur. Exit lactis liquor lentus, quem in utrem lapſum conduñt. *Scalig. Exerc. 181. ſ. 2.* Alvum deſicit, ſed cum animi deſectu frigidoque ſudore. Duorum obulorum pondere porum, aquam intercutem extrahit, interimit, drachmarum pondere trium ſi hauſeris. Intra enim trium dierum ſpaciũ, in teſtina erodit & ventriculum. *Mathiol. in l. 3. cap. 80.*

CAPUT XVIII.

DE ELATERIO, ELLEBORO, Eupatorio, Emito & Fœniculo.

OMnium medicamentorum diuturniſſimum eſt *Elaterium*. ducentorum annorum quidam apud ſe ſervavit. Humiditas in cauſa eſſe dicitur. Quamvis enim præciſum in cinere ponatur humidum, tamen ad quinquageſimum annum lucernis admotum, lumen extinguit. *Theophil. 9. c. 14.* *Ellebori* radicem diluto, hyeme media, accenſis maxime frigoriſus, plures quartana febr̄i liberati ſunt. Nunquam, inquit *Ma-*

l. 4. thio-